

Carbon Footprint Analyse 2018

Datum gewijzigd
21 maart 2018

Nummer
1803-00613

Blad
1 van 15

J.J.M. (Jessica) Kuipers-Malais

Interne goedkeuring

Naam	Functie	Afdeling	Handtekening	Datum
C.A. van den Heuvel	Manager	HSE		

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Doelstelling van deze rapportage	4
1.2	Beleidskader	4
1.3	CO ₂ -footprint	5
1.4	Structuur	6
2	Scope 1: Directe CO ₂ -emissies	7
2.1	Energiegebruik en CO ₂ -emissies Scope 1	7
2.2	Maatregelen en invloedsfactoren Scope 1	7
2.2.1	Maatregelen	7
2.2.2	Invloedsfactoren	8
2.3	Scope 1: Voortgang van de doelstelling	9
3	Scope 2: Indirecte CO ₂ -emissies	10
3.1	Energiegebruik en CO ₂ -emissies Scope 2	10
3.2	Maatregelen en invloedsfactoren Scope 2	10
3.2.1	Maatregelen	10
3.2.2	Invloedsfactoren	11
3.3	Scope 2: Voortgang van de doelstelling	11
4	Scope 3: Overige indirecte CO ₂ -emissies	12
4.1	Energiegebruik en CO ₂ -emissies Scope 3	12
4.2	Scope 3: Voortgang van de doelstelling	12
4.2.1	Ketenanalyse Solar Optic Fibre	12
4.2.2	12	
4.2.3	Ketenanalyse legaliseren	12
5	Conclusie en aanbevelingen	14
5.1	CO ₂ -emissies conform de CO ₂ -prestatieladder	14
5.2	Voortgang van de doelstellingen	14
5.3	Aanbevelingen in het kader van datakwaliteit en energiezorg	15

1 Inleiding

1.1 Doelstelling van deze rapportage

Croonwolver&dros (hierna CW&D) publiceert halfjaarlijks een Carbon Footprint Analyse. In de rapportages worden de CO₂-emissies van CW&D in het voorgaande halfjaar of jaar beschreven. Daarnaast wordt beschreven welke energiebesparingsmaatregelen zijn uitgevoerd en welke andere factoren effect op het energiegebruik hebben gehad. Tenslotte wordt geanalyseerd hoe ver CW&D is met het realiseren van haar doelstellingen uit het Energie actieplan.

In het Energie Actie Plan 2018-2020 wordt een CO₂-footprint reductie van 8,6% van de scope 1 en 2 emissies ten opzichte van het referentiejaar, 2017, genoemd als doelstelling. De planning van maatregelen voor de periode 2018-2020 is gebaseerd op deze doelstelling.

1.2 Beleidskader

Aan de basis van deze Carbon Footprint analyse ligt het CO₂-managementsysteem van CW&D. De Carbon Footprint maakt onderdeel uit van het onderdeel "Check" binnen de Plan-Do-Check-Act cirkel.

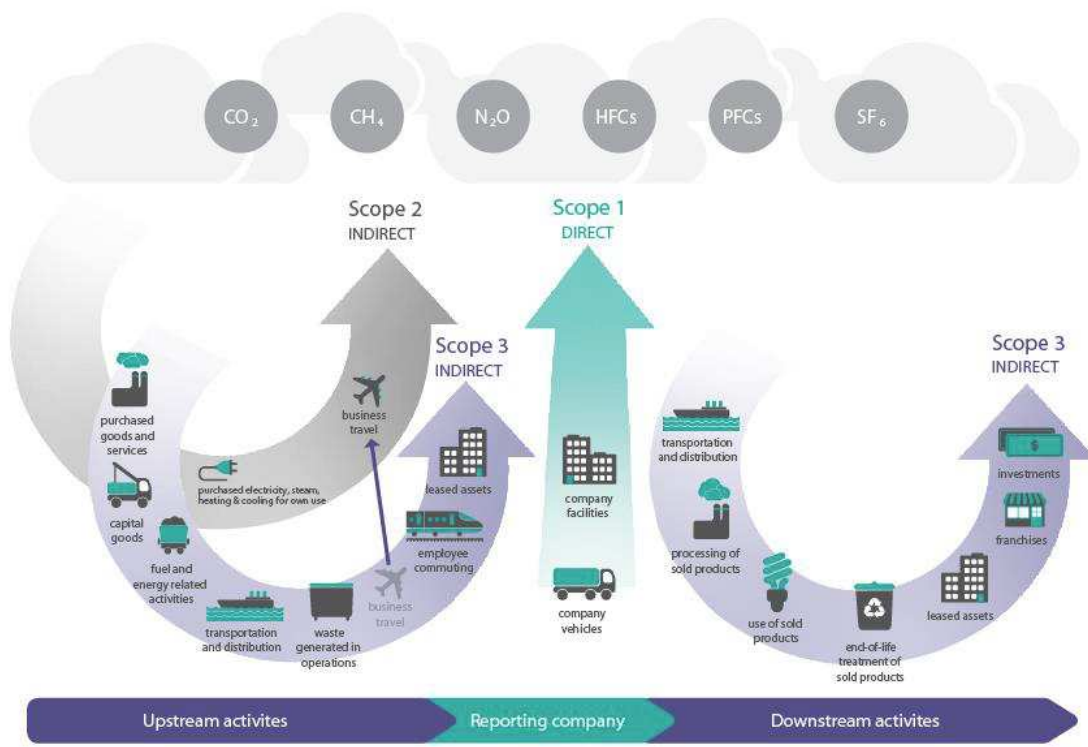
1.3 CO₂-footprint

Om de energieverbruiken te kunnen analyseren, worden ze omgerekend naar CO₂-emissies. Deze emissies worden onderverdeeld in een drietal scopes volgens het GHG-protocol. De scopes onderscheiden zich door de mate waarin het bedrijf invloed heeft op de uitstoot:

- **Scope 1** betreft de directe CO₂-emissies, waar CW&D direct invloed op heeft.
Ter illustratie: op het moment dat de verwarming aangaat, wordt er meteen aardgas verbruikt ter plekke en CO₂ uitgestoten.
- **Scope 2** betreft indirecte CO₂-emissies waar CW&D wel invloed op heeft, maar waar de uitstoot op een andere locatie plaatsvindt.
Ter illustratie: wanneer het licht aangaat komt de stroom van de energiecentrale, waar de uiteindelijke uitstoot plaatsvindt.
- **Scope 3** betreft de overige indirecte CO₂-emissies waar CW&D beperkt invloed op kan uitoefenen.
De scope 3 emissies zijn onder te verdelen in upstream en downstream emissies. Ter illustratie: medewerkers van CW&D mogen zelf kiezen op welke manier zij hun woon-werk verkeer invullen. CW&D is wel verantwoordelijk voor de uitstoot, niet (of heel beperkt) voor de keuze die wordt gemaakt.

Aan de hand van de richtlijnen uit de CO₂-Prestatieladder is ervoor gekozen om, in afwijking van het GHG Protocol, de overige indirecte CO₂-emissies uit 'Zakelijk verkeer met privéauto's', 'Zakelijk verkeer met het Openbaar Vervoer' en 'Zakelijk vliegverreizen' te rapporteren als scope 2 emissies.

In de onderstaande figuur staan de scopes grafisch weergegeven.

Figuur 1 Indeling scope 1, 2 en 3 (Volgens het GHG-Protocol)

De emissiecategorieën die CW&D rapporteert zijn daarmee gecategoriseerd zoals in tabel 1 weergegeven.

Tabel 1 Emissies en scope conform de CO₂-prestatieladder

Emissies en scope conform CO₂-Prestatieladder	Scope
Directe CO₂-emissie	
Aardgasgebruik	Scope 1
Koel- en lasgassen voor eigen panden	Scope 1
Brandstofgebruik leaseauto's en bedrijfsauto's	Scope 1
Indirecte CO₂-emissie	
Elektriciteitsverbruik	Scope 2
Elektriciteitsverbruik van leaseauto's en bedrijfsauto's	Scope 2
Warmte en koude gebruik	Scope 2
Commercieel brandstofgebruik privéauto's	Scope 2
Commercieel brandstofgebruik vlieguren	Scope 2
Commercieel brandstofgebruik openbaar vervoer	Scope 2
Overige indirecte CO₂-emissions	
Brandstofverbruik woon-werk verkeer met privéauto's	Scope 3
Koel- en lasgassen onderhoudsinstallaties voor derden	Scope 3

1.4 Structuur

Hoofdstuk 2 presenteert de energiegegevens met de daaraan gerelateerde CO₂-emissies voor scope 1. Hierbij wordt ook ingegaan op de uitgevoerde energiebesparingsmaatregelen, de van toepassing zijnde invloedsfactoren en de voortgang van de doelstelling. In hoofdstuk 3 wordt eenzelfde analyse uitgevoerd, maar dan voor scope 2. Hoofdstuk 4 beschrijft de scope 3 emissies en de voortgang van de doelstellingen op scope 3.

Vervolgens wordt in hoofdstuk 5 de toekenning van de emissies naar de projectenportefeuille gepresenteerd.

Ten slotte wordt in hoofdstuk 6 een conclusie getrokken betreffende de voortgang ten opzichte van de doelstellingen en worden aanbevelingen gepresenteerd.

2 Scope 1: Directe CO₂-emissies

In dit hoofdstuk worden de energieverbruiken en de doelstelling van CW&D van 2018 met betrekking tot de scope 1 emissies beschreven. De maatregelen en invloedsfactoren die effect hebben gehad op deze energieverbruiken worden beschreven en tot slot wordt de voortgang van de scope 1 doelstelling weergegeven.

2.1 Energiegebruik en CO₂-emissies Scope 1

De directe CO₂-emissies van CW&D van 2018 zijn het aardgasverbruik van de gebouwen, het verbruik van de koel- en lasgassen voor eigen panden en het woon-werk en zakelijk verkeer van de leaseauto's. In de onderstaande tabel staan de verbruiken en de CO₂-emissies hiervan weergegeven.

Tabel 2 Scope 1 energiegebruik en CO₂-emissie

	Activiteit	2017		2018	
		Verbruik Eenheid	CO ₂ -emissies Ton CO ₂	Verbruik Eenheid	CO ₂ -emissies Ton CO ₂
Brandstofver- bruik leaseauto's en bedrijfsauto's	Aardgasverbruik	597.986 Nm3	1.130	526.577 Nm3	995
	Koel- en lasgassen voor eigen panden	50 kg	37	6 kg	8
	Benzine	336.476 ltr	922	448.092 ltr	1.228
	Diesel	2.408.465 ltr	7.779	3.349.600 ltr	7.589
	LPG	33 ltr	0	0 ltr	0
	Hybride benzine	133.437 ltr	366	94.498 ltr	259
	Hybride diesel	18.259 ltr	59	19.343 ltr	62
	Totaal		10.293		10.142
	<i>Ton CO₂ Per fte</i>		<i>3,84</i>		<i>2,56</i>

Tabel 2 laat zien dat de CO₂-emissies met betrekking tot scope 1, per fte, minder geworden ten opzichte van het referentiejaar (2017). Verder valt vooral de daling in het aardgasverbruik op. In de opvolgende paragrafen wordt hier verder op ingegaan.

2.2 Maatregelen en invloedsfactoren Scope 1

Bij CW&D maken wij onderscheid in maatregelen (geplande acties gericht op energiebesparing) en invloedsfactoren (andere factoren van binnen of buiten de organisatie die leiden tot een afname dan wel toename van het energiegebruik, waaronder het klimaat). In dit hoofdstuk worden de uitgevoerde maatregelen en invloedsfactoren toegelicht en, waar mogelijk, omschreven wat de omvang is van de CO₂-besparing die dit heeft opgeleverd.

2.2.1 Maatregelen

Om de geplande doelstelling te realiseren, worden (meer-)jaarlijks maatregelen uitgevoerd. Een aantal hiervan wordt bij het vaststellen van de doelstellingen "gepland", de rest vindt "aanvullend" plaats door bijvoorbeeld veranderde inzichten of ontwikkelingen in de markt/onze organisatie. In 2018 zijn met betrekking tot scope 1 de volgende maatregelen uitgevoerd.

Nieuw energiezuinig hoofdkantoor

Per 29 januari 2018 heeft CW&D intrek genomen in haar nieuwe hoofdkantoor. Het oude energie onzuinige voormalige Eneco-kantoor (label G) aan de Marten Meesweg 25 in Rotterdam (ook wel MM25), is in samenwerking met JP van Eesteren (ook een TBI onderneming) gerenoveerd. Resultaat is een zeer energiezuinig nieuw hoofdkantoor (label A) dat met het openbaar vervoer goed te bereiken is. Vooral het klimaatsysteem, de LED-verlichting en de WKO-installatie waren belangrijk voor het bereiken van een Label A. Het is een showroom voor de duurzame producten van CW&D.

In 2018 is het kantoorgebouw in gebruik genomen.

Met de ingebruikname van MM25 zijn/worden de volgende panden afgestoten:

- Rotterdam, Schiemond 20-22
- Rotterdam, Vareseweg 11
- Rotterdam, Innsbruckweg 130

Omdat het nieuwe hoofdkantoor een WKO heeft, en de elektriciteit groen wordt ingekocht, is dit een locatie zonder CO₂-uitstoot. Het aardgasverbruik op de 'oude' locaties zal daarmee dus bespaard worden. In 2017 verbruikten bovenstaande panden gezamenlijk circa 95.000 m³ aardgas. Het sluiten van de panden heeft gefaseerd plaatsgevonden in 2018. Waarbij de grootste verbruiker van deze drie (Rotterdam Schiemond) per 30 september 2018 is afgesloten. De gerealiseerde besparing tot nu toe is circa 71.619 m³. De overige besparing zal zichtbaar zijn in H1 2019.

Soepele toekenning voor elektrisch rijden

CW&D heeft als doelstelling om in 2025 100% elektrisch te rijden. In 2017 waren van de 1.531 leaseauto's, 2 elektrisch aangedreven. In 2018 waren van de leaseauto's, 1.672 5 auto's elektrisch aangedreven. Dit heeft gezorgd voor een geschatte besparing van **14 ton** CO₂ in 2018.

Aanbieden Car2Use

Op een aantal kantoren zijn Car2Use auto's beschikbaar om naar afspraken te gaan die niet of slecht met het openbaar vervoer te bereiken zijn. In totaal heeft CW&D 3 Car2Use auto's in gebruik genomen, waarmee relatief efficiënte deelauto's door medewerkers gebruikt worden. Aangezien deze auto's een lagere CO₂-uitstoot en verbruik kennen dan een gemiddelde leaseauto, is in het afgelopen halfjaar een geschatte besparing van **4,6 ton** CO₂ bereikt.

Pilot OV-jaarkaart in combinatie met leaseauto

Sinds mei 2018 voert CW&D een pilot uit met 5 medewerkers die, naast hun leaseauto, een OV-jaarkaart krijgen. Hierin wordt geëvalueerd of leaserijders het een welkome aanvulling vinden om vaker met de trein te reizen. Als dit een succes is, wil CW&D alle leaserijders een Mobiliteitskaart aanbieden. Gezien de pilot pas aan het einde van H1 2018 is gestart, zijn de effecten hiervan nu nog niet inzichtelijk. Het rapporteren over mogelijke besparingen of ervaringen zal in de CFA H1 2019 plaatsvinden.

Communicatie/bewustwording

Op het gebied van communicatie/bewustwording met betrekking tot het reisgedrag en het aardgasverbruik zijn in 2018 verschillende acties uitgevoerd. Het effect van deze communicatiemaatregelen is niet altijd (direct) meetbaar.

Zo is er onder andere gecommuniceerd over de Smart Energy College Tour. Op 17 april is een College Tour georganiseerd met als doel kennis te delen met de CW&D collega's in de diverse regio's.

2.2.2 Invloedsfactoren

Naast de besparingsmaatregelen zijn er ook altijd een aantal invloedsfactoren die effect hebben op de CO₂-emissies. Dit zijn factoren die een effect hebben gehad op het energieverbruik, zoals bijvoorbeeld het effect van het klimaat (koude winter).

Klimaat-effect

Het klimaat is van grote invloed op de hoeveelheid aardgas die CW&D inkoop. Het klimaat is een altijd veranderende factor. Om dit effect te berekenen wordt gebruik gemaakt van graaddagen.

In 2018 waren er in totaal 2.675,4 graaddagen in De Bilt. In 2017 waren er 2.647,1 graaddagen in de Bilt. Er is een toename in het aantal graaddagen in 2018 t.o.v. 2017, dit betreft een stijging van 1,06%. Het aardgasverbruik gedurende 2017 597.986 m³ geweest en in 2018 526.577. Dit betekent een daling in het aardgasverbruik van 11,9 % in 2018 t.o.v. 2017.

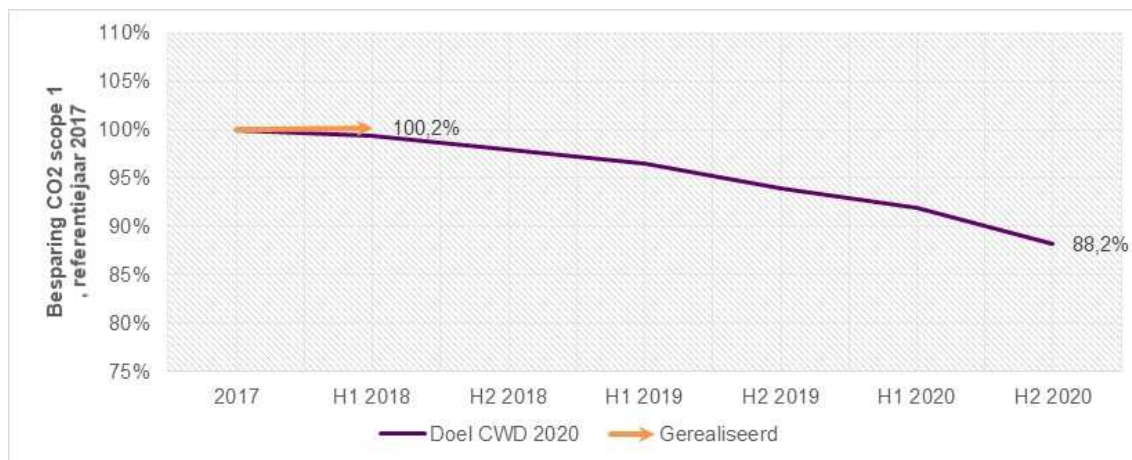
Hiermee is een stijging van het aantal graaddagen verklaart. De overige besparing van 10,84% is te verklaren door het afstoten van meerder panden in 2018.

2.3 Scope 1: Voortgang van de doelstelling

De doelstellingen van CW&D met betrekking tot CO₂-reductie van scope 1 zijn vastgesteld in het Energie Actieplan 2018-2020. De scope 1 doelstelling is als volgt:

Doelstelling Scope 1

Doelstelling wordt gesteld op een reductie van 0,45 ton CO₂eq emissie per fte (11,8%) op scope 1 emissies in 2020 ten opzichte van referentiejaar 2017.

De scope 1 emissie in het referentiejaar was 3,84 ton CO₂/fte. In 2018 was de uitstoot in scope 1 3,76 ton CO₂ per fte. Dit is een reductie van 2,1% welke in lijn ligt met de doelstelling.

Ondanks dat het afstoten van één van de panden (Rotterdam Schiemond) later heeft plaatsgevonden dan in eerste instantie verwacht. Dit kantoor is het grootste kantoor van de drie kantoren die uit gebruik genomen worden door het in gebruik nemen van het nieuwe hoofdkantoor MM25.

Op dit moment hoeven er geen extra maatregelen genomen te worden.

3 Scope 2: Indirecte CO₂-emissies

In dit hoofdstuk worden de energieverbruiken en de doelstelling van CW&D in 2018 met betrekking tot de scope 2 emissies beschreven. De maatregelen en invloedsfactoren die effect hebben gehad op deze energieverbruiken worden beschreven en tot slot wordt de voortgang van de scope 2 doelstelling weergegeven.

3.1 Energiegebruik en CO₂-emissies Scope 2

De indirecte energiegebruiken door energieopwekking van CW&D in 2018 zijn het elektriciteitsverbruik en het gebruik van warmte en koude. In de onderstaande tabel staan het energieverbruik en de hieraan gerelateerde CO₂-emissies weergegeven.

Tabel 3 Scope 2 energiegebruik en CO₂-emissie

Activiteit	2017		2018	
	Verbruik Eenheid	CO ₂ - emissies Ton CO ₂	Verbruik Eenheid	CO ₂ - emissies Ton CO ₂
Elektriciteitsverbruik gebouwen	5.561.039 kWh	150	5.227.433 kWh	43
Elektriciteitsverbruik leaseauto's	49.878 kWh	21	47.135 kWh	19
Warmte en koude gebruik	90 GJ	-	1822 GJ	0
Brandstofverbruik zakelijk verkeer privéauto	772.346 km	170	674.096 km	148
Brandstofverbruik zakelijke vliegreizen	639.943 km	100	576.879 km	100
Brandstofverbruik zakelijk verkeer openbaar vervoer	450.078,1 km	3	401.249 km	2
Totaal		443		312
<i>Ton CO₂ Per fte</i>		<i>0,17 FTE</i>		<i>0,05 FTE</i>

Bovenstaande tabel laat een afname zien in de CO₂-emissies ten opzichte van het referentiejaar (2017). Het grootste deel van de besparing wordt gerealiseerd door de afname van de inkoop van grijze stroom. Dit kan verklaard worden door de betere kwaliteit van de data voor 2018, waardoor is gebleken dat het elektriciteitsverbruik van het kantoor in Aruba lager is dan voor 2017 werd aangenomen. Daarnaast is er een aanzienlijke afname in het aantal gevlogen kilometers en afname in het brandstofverbruik zakelijk verkeer openbaar vervoer te zien. Tevens is de CO₂-emissies met betrekking tot scope 2, per fte, 0,12 ton per fte minder geworden ten opzichte van het referentiejaar 2017.

3.2 Maatregelen en invloedsfactoren Scope 2

3.2.1 Maatregelen

Groene stroom

In 2018 nemen alle kantoren van CW&D in Nederland 100% groene stroom af, gecertificeerd middels Garanties van Oorsprong. Daarnaast wordt op de locatie Den Haag groene stroom opgewekt met zonnepanelen. Op dit moment koopt CW&D 94,6% van de door haar gebruikte elektriciteit gegarandeerd groen in, of wekt het middels zonnepanelen zelf op. De overige 4,7% (86 ton) betreft ingekochte grijze stroom voor de kantoren in Warschau, Gdynia en Krakau (Polen) en Aruba.

Nieuw energiezuinig hoofdkantoor

Zoals in paragraaf 2.2.1 beschreven, heeft CW&D per 29 januari 2018 haar intrek genomen in het nieuwe energiezuinige hoofdkantoor. Hoewel dit geen invloed heeft op de CO₂ uitstoot (aangezien CW&D in Nederland voor al haar panden groene stroom inkoopt), kan dit wel effect hebben op het energieverbruik.

Met de ingebruikname van MM25 zijn/worden de volgende panden afgestoten:

- Rotterdam, Schiemond 20-22
- Rotterdam, Vareseweg 11
- Rotterdam, Innsbruckweg 130

Omdat het nieuwe hoofdkantoor een WKO heeft, en de elektriciteit groen wordt ingekocht, is dit een locatie zonder CO₂-uitstoot. Het elektriciteitsverbruik op de 'oude' locaties zal daarmee dus bespaard worden. In 2017 verbruikten bovenstaande panden gezamenlijk circa 989.875 kWh. Het sluiten van de panden heeft gefaseerd plaatsgevonden in 2018. Waarbij de grootste verbruiker van deze drie (Rotterdam Schiemond) per 30 september 2018 is afgesloten. De gerealiseerde besparing tot nu toe is circa 772.910 kWh. De overige besparing zal zichtbaar worden in H1 2019.

3.2.2 Invloedsfactoren

Elektriciteit Aruba

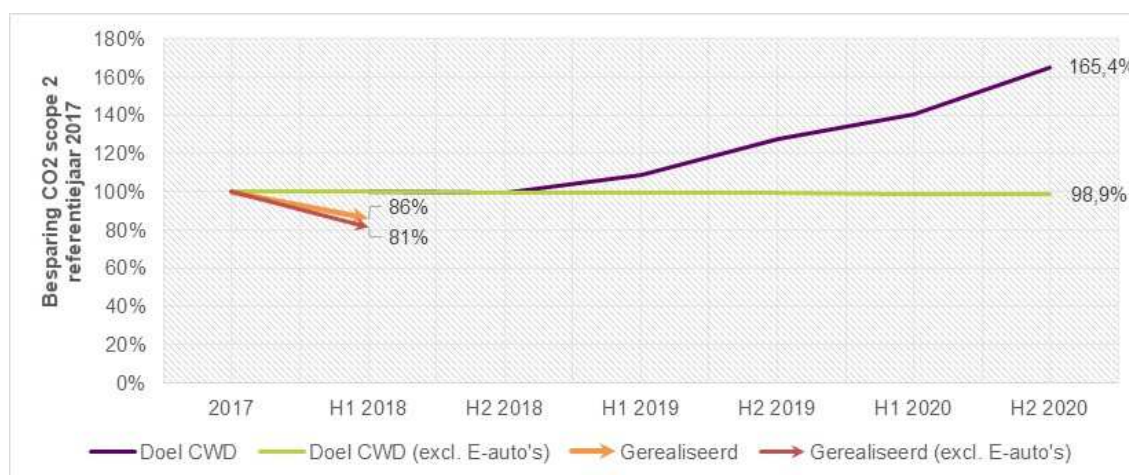
Door een verbetering in de kwaliteit van de gegevens t.o.v. 2017, is de hoeveelheid ingekochte grijze stroom voor het kantoor op Aruba minder gebleken dan in eerste instantie ingeschat werd. Dit betekent een afname van **68 ton** CO₂ emissies in 2018 t.o.v. van de cijfers van 2017.

3.3 Scope 2: Voortgang van de doelstelling

De doelstellingen van CW&D met betrekking tot CO₂-reductie van scope 2 zijn vastgesteld in het Energie Actieplan 2018-2020. De scope 2 doelstelling is als volgt:

Doelstelling Scope 2

Doelstelling wordt gesteld op een reductie van 0,002 ton CO₂ eq-emissie per fte (1,1%) op scope 2 emissies (exclusief emissies door elektrisch rijden) in 2020 ten opzichte van referentiejaar 2017. Dit is een reductie van 1,1% van de scope 2 emissies in 2017.

Zoals in bovenstaande grafiek te zien is, loopt CW&D goed op koers met het behalen van de scope 2 doelstelling.

Doelstelling alternatieve brandstoffen of groene stroom

Bij CW&D wordt reeds alle elektriciteit voor de Nederlandse kantoren groen ingekocht. Doelstelling is om voor Nederland 100% groene elektriciteit in te blijven kopen in de periode 2018-2020.

CW&D loopt op koers met deze doelstelling. Voor alle panden in Nederland heeft CW&D in 2018 100% groene elektriciteit ingekocht van Nederlandse Oorsprong.

4 Scope 3: Overige indirecte CO₂-emissies

In dit hoofdstuk worden de energieverbruiken en de doelstelling van CW&D van 2018 met betrekking tot de scope 3 emissies beschreven.

4.1 Energiegebruik en CO₂-emissies Scope 3

De overige indirecte energiegebruiken die CW&D rapporteert zijn het woon-werkverkeer gereden met privéauto's en het verbruik van de koel- en lasgassen voor de onderhoudsinstallaties. In de onderstaande tabel staan het verbruik en de hieraan gerelateerde CO₂-emissies weergegeven voor 2018.

Tabel 4 Scope 3 energiegebruik en CO₂-emissie

Activiteit	2017		2018	
	Verbruik Eenheid	CO ₂ - emissies Ton CO ₂	Verbruik Eenheid	CO ₂ - emissies Ton CO ₂
Koel- en lasgassen onderhoudsinstallaties voor derden	5.056 kg	3.651	6.012 kg	836
Woon-werk verkeer met privéauto's	5.917.745 km	1.302	5.403.743 km	1.189
Totaal		4.953		2.025

In 2018 is een stijging in hoeveelheid kg koel- en lasgassen waar te nemen, maar een daling in Ton CO₂-emissies. Dit verschil valt te verklaren doordat er in 2017 een verkeerde conversiefactor gebruikt is. Er is echter een grote afname in het woon-werk verkeer met privéauto's te zien.

4.2 Scope 3: Voortgang van de doelstelling

In de loop van 2018 zijn er twee ketenanalyses opgesteld door CW&D:

- Ketenanalyse Solar Optic Fibre
- Ketenanalyse Legoliseren

4.2.1 Ketenanalyse Solar Optic Fibre

De ketenanalyse van Solar Optic Fibre is in oktober 2018 opgesteld. Als gevolg hiervan is de volgende doelstelling geformuleerd:

Croonwolter&dros wil in de periode 2018-2020 in alle tunnelprojecten, waar mogelijk en indien de opdrachtgever akkoord is, Solar Optic Fibre gaan toepassen.

De doelstelling voor 2018 is gerealiseerd. Bij de Rijnlandroute is SOF als pilotproject toegepast. De daadwerkelijke CO₂ reductie is nu nog niet inzichtelijk en zullen waar mogelijk in 2019 inzichtelijk gemaakt worden.

4.2.2

4.2.3 Ketenanalyse legoliseren

De ketenanalyse van legoliseren is in oktober 2018 opgesteld. Als gevolg hiervan is de volgende doelstelling geformuleerd:

Croonwolter&dros wil in 2018 in 1 project en in de periode 2019-2020 in 5 projecten per jaar behorende bij 'Utiliteit – Landelijke Projecten' de methode 'legoliseren' gaan toepassen.

De doelstelling voor 2018 is gerealiseerd. Bij het Matrix project zal de werkwijze van legoliseren als pilotproject toegepast worden. Hiervan is tevens een ketenanalyse opgesteld. De daadwerkelijke CO₂ reductie is nu nog niet inzichtelijk en zullen waar mogelijk in 2019 inzichtelijk gemaakt worden.

Toerekening emissies aan projectenportefeuille

CW&D rekent de emissies van het bedrijf deels toe aan de projectenportefeuille en deels aan „overhead“ (zoals verwarming en elektriciteit voor kantoren). Deze emissiecategorieën zijn allen (behalve zakelijke vliegvluchten (zie SKAO handboek 3.0 blz 49) deels toe te kennen aan overhead en deels toe te kennen aan de projecten. Als basis voor deze allocatie wordt bij CW&D de urenregistratie gehanteerd. Deze is onderverdeeld in uren totaal en uren projecten.

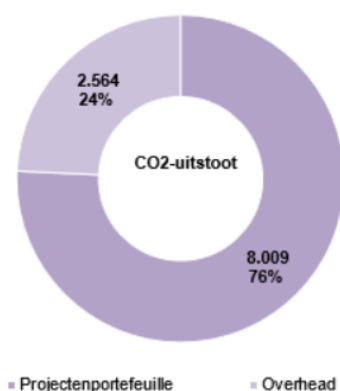
De verdeling van 2018 was als volgt:

- Projectenportefeuille: 76,5%
- Overhead: 23,5%

Dit leidt tot de volgende verdeling per emissiecategorie:

Tabel 5 Verdeling per emissiecategorie

Emissies en scope conform CO ₂ prestatieladder		Totaal	CO ₂ -uitstoot 2018	
		[ton/jaar]	Projectenportefeuille [ton/jaar]	Overhead [ton/jaar]
<i>Directe CO₂-emissie</i>				
Aardgasgebruik	Scope 1	995	761	234
Koel- en lasgassen voor eigen panden	Scope 1	8	6	2
Brandstofgebruik leaseauto's en bedrijfsauto's	Scope 1	9.138	6.989	2.150
<i>Indirecte CO₂-emissie</i>				
Elektriciteitsverbruik	Scope 2	160	123	38
Elektriciteitsverbruik van leaseauto's en bedrijfsauto's	Scope 2	19	15	5
Warmte en koude gebruik	Scope 2	-	-	-
Commercieel brandstofgebruik privéauto's	Scope 2	148	113	35
Commercieel brandstofgebruik vliegvluchten	Scope 2	100	-	100
Commercieel brandstofgebruik openbaar vervoer	Scope 2	2	2	1
Totaal Scope 1 en 2		10.573	8.009	2.564

Figuur 2 Verdeling CO₂ uitstoot projectenportefeuille/overhead¹ 2018

¹ Zakelijke vliegvluchten is 100% toebedeeld aan 'overhead' (zie SKAO handboek 3.0 blz 49)

5 Conclusie en aanbevelingen

5.1 CO₂-emissies conform de CO₂-prestatieladder

De CO₂-emissies conform de CO₂-Prestatieladder staan weergegeven in de onderstaande tabel, Tabel 4. Hierin zijn ook de CO₂-emissies per medewerker en per vloeroppervlak weergegeven.

Tabel 6 CO₂-emissie 2018 conform de CO₂-prestatieladder

Emissies en scope conform CO ₂ -prestatieladder		CO ₂ -emissie		CO ₂ relatief	
		[ton/jaar]	[%]	Per medewerker [ton/fte]	Per vloeroppervlak [ton/100 m ²]
Directe CO₂-emissie					
Aardgasgebruik	Scope 1	995	7,9%	0,37	1,51
Koel- en lasgassen voor eigen panden	Scope 1	8	0,1%	0,003	0,01
Brandstofgebruik leaseauto's en bedrijfsauto's	Scope 1	9.138	72,6%	3.44	
Indirecte CO₂-emissie					
Elektriciteitsverbruik	Scope 2	160	1,3%	0,06	0,24
Elektriciteitsverbruik van leaseauto's en bedrijfsauto's	Scope 2	19	0,2%	0,007	
Warmte en koude gebruik	Scope 2	-	0,0%	-	0,00
Commercieel brandstofgebruik privéauto's	Scope 2	148	1,2%	0,056	
Commercieel brandstofgebruik vliegvluchten	Scope 2	100	0,8%	0,038	
Commercieel brandstofgebruik openbaar vervoer	Scope 2	2	0,0%	0,001	
Overige indirecte CO₂-emissions					
Brandstofverbruik woon-werk verkeer met privéauto's	Scope 3	1.189	9,4%	0,447	
Koel- en lasgassen onderhoudsinstallaties voor derden	Scope 3	828	6,6%	0,311	
Totaal		12.589	100,0%	4,73	1,77

5.2 Voortgang van de doelstellingen

Scope 1

De doelstelling voor scope 1 (2%) is in 2018 met 2,1% behaald. Dit ondanks dat het afstoten van één van de panden (Rotterdam Schiemond) later heeft plaatsgevonden dan in eerste instantie verwacht.

Scope 2

De doelstelling voor scope 2 is in 2018 behaald met een daling van 0,12 ton per fte ten opzichte van het referentiejaar 2017. Het grootste deel van de besparing is gerealiseerd door het afstoten van meerdere panden. Tevens is door de betere kwaliteit van de data van Aruba voor 2018, gebleken dat het elektriciteitsverbruik van het kantoor lager is dan voor 2017 werd aangenomen. Daarnaast is er een aanzienlijke afname in het aantal gevlogen kilometers en afname in het brandstofverbruik zakelijk verkeer openbaar vervoer te zien.

Scope 3

De doelstellingen voor scope 3 zijn in 2018 gerealiseerd. Bij de Rijnlandroute is SOF als pilotproject toegepast. Bij het Matrix project zal de werkwijze van legalisering als pilotproject toegepast worden.

5.3 Aanbevelingen in het kader van datakwaliteit en energiezorg

Het systeem van het verzamelen, verwerken en publiceren van de benodigde data dient verder geoptimaliseerd te worden. Het vastleggen en verwerken van de data dient efficiënter en nauwkeuriger te worden, bij voorkeur automatisch. Hierdoor kan een tijdbesparing worden gerealiseerd.